

Sygn. akt **II AKa 12/13**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Stanisław Kucharczyk (spr.)
Sędziowie:	SA Stanisław Stankiewicz SA Bogumiła Metecka-Draus
Protokolant:	sekr. sądowy Emilia Biegańska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Wiesławy Palejko

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2013 r. sprawy

T. L.

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku łącznego Sądu Okręgowego w Koszalinie

z dnia 5 października 2012 r., sygn. akt II K 31/12

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. B. L. kwotę 147,60 (stu czterdziestu siedmiu 60/100) złotych z VAT, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym i kwotę 279,16 (dwustu siedemdziesięciu dziewięciu 16/100) złotych tytułem zwrotu wydatków,

III. zwalnia skazanego od ponoszenia wydatków za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt II Aka 12/13

UZASADNIENIE

Skazany T. L. w dniu 12.3.2012 r. złożył wniosek o wydanie wyroku łącznego.

Wyrokiem łącznym z dnia 5 października 2012 r. Sąd Okręgowy w Koszalinie w sprawie II K 31/12:

I. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył kary jednostkowe pozbawienia wolności orzeczone wobec skazanego T. L. wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 5 sierpnia 2003 roku w sprawie sygn. akt III K 229/01 oraz wyrokiem Sądu Rejonowego w Poznaniu z dnia 4 marca 2004 roku w sprawie sygn. akt IV K 828/01 i wymierzył mu karę łączną 2 (dwóch) lat i 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet kary łącznej pozbawienia wolności orzeczonej w pkt I wyroku zaliczył skazanemu okres tymczasowego aresztowania od 11 listopada 2000 roku do dnia 15 marca 2002 roku w sprawie Sądu Okręgowego w Poznaniu sygn. akt III K 229/01, jak też okresy odbywania kary pozbawienia wolności w sprawie Sądu Okręgowego w Poznaniu sygn. akt III K 229/01 oraz Sądu Rejonowego w Poznaniu sygn. akt IV K 828/01 i ustalił początek kary łącznej na dzień faktycznego rozpoczęcia jej odbywania;

III. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył kary jednostkowe pozbawienia wolności orzeczone wobec skazanego T. L. wyrokiem Sądu Rejonowego w Pile z dnia 25 kwietnia 2006 roku w sprawie sygn. akt VII K 200/06, Sądu Rejonowego w Pile z dnia 6 lutego 2006 roku w sprawie sygn. akt VII K 119/05 oraz karę 4 lat i 9 miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną w pkt 12 wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie z dnia 7 maja 2010 roku w sprawie sygn. akt II K 93/09 i wymierzył skazanemu karę łączną 4 (czterech) lat i 9 (dziewięciu) miesięcy pozbawienia wolności;

IV. na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet kary łącznej pozbawienia wolności orzeczonej w pkt III wyroku zaliczył skazanemu okres tymczasowego aresztowania od 30 maja 2006 roku do 5 lipca 2006 roku w sprawie Sądu Okręgowego w Koszalinie sygn. akt II K 93/09, jak też okresy odbywania kary pozbawienia wolności w sprawach Sądu Rejonowego w Pile sygn. akt VII K 200/06 i VII K 119/05 i w sprawie Sądu Okręgowego w Koszalinie sygn. akt II K 93/09 i ustalił początek kary łącznej na dzień faktycznego rozpoczęcia jej odbywania;

V. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył kary jednostkowe pozbawienia wolności orzeczone wobec skazanego T. L. wyrokiem Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie z dnia 29 września 2008 roku w sprawie sygn. akt XIV K 496/08/S oraz karę roku pozbawienia wolności orzeczoną w pkt 14 wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie z dnia 7 maja 2010 roku w sprawie sygn. akt II K 93/09 i wymierzył mu karę łączną roku i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności;

VI. na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet kary łącznej pozbawienia wolności orzeczonej w pkt V wyroku zaliczył skazanemu okres odbywania kary pozbawienia wolności w sprawie Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie sygn. akt XIV K 496/08/S i ustalił początek kary łącznej na dzień faktycznego rozpoczęcia jej odbywania;

VII. pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w połączonych wyrokach pozostawił do odrębnego wykonania;

VIII. umorzył postępowanie o wydanie wyroku łącznego w zakresie wyroku Sądu Rejonowego w Pile z dnia 2 czerwca 2004 roku w sprawie sygn. akt II K 44/04;

IX. na podstawie art. 575 § 1 kpk stwierdził, iż traci moc kara łączna pozbawienia wolności i kara łączna grzywny orzeczona w pkt 15 wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie z dnia 7 maja 2010 roku w sprawie sygn. akt II K 93/09;

X. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. B. L. kwotę 177,12 (stu siedemdziesięciu siedmiu złotych i dwunastu groszy) złotych, w tym podatek VAT, tytułem wykonanej, a nieopłaconej obrony z urzędu;

XI. zwolnił skazanego w całości od obowiązku zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Wyrok zaskarżył obrońca w części dotyczącej jego punktu I, VI, i IX zarzucając mu:

1. wymierzenie rażąco surowych kar łącznych skazanemu w punkcie I i V oraz
2. naruszenie art. 575 § 1 kpk przez jego niewłaściwe zastosowanie.

Podnosząc powyższe wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku jego punkcie I w części dotyczącej kary przez orzeczenie kary łącznej w rozmiarze 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności oraz zmianę zaskarżonego wyroku w jego punkcie V w

części dotyczącej kary przez orzeczenie kary łącznej w rozmiarze jednego roku pozbawienia wolności. Nadto wniósł o uchylenie punktu IX zaskarżonego wyroku. W razie uznania apelacji za nieuzasadnioną wniósł o nie obciążanie skazanego kosztami postępowania apelacyjnego i odstąpienie od wymierzenia mu opłaty za II instancję.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zarzuty i wywody apelacji obrońcy dotyczące wymiaru kary należało uznać za niezasadne i to w stopniu oczywistym. Sprzeczności pomiędzy rozstrzygnięciem zawartym w punkcie IX sentencji wyroku i jego pisemną motywacją, zauważone przez obrońcę oraz ewentualne wątpliwości co do wykonania wyroku w zakresie grzywny sprawiają, iż apelacji skarżącego nie można uznać za oczywiście bezzasadnej i wyroku Sądu I instancji, chociaż nie wymaga on zmiany oraz jego pisemnej motywacji, nie można pozostawić bez uwag.

Na wstępie podkreślić należy, iż całkowicie bezpodstawny jest zarzut skierowany do wymiaru kar łącznych orzeczonych w punktach I i V zaskarżonego wyroku. Obrońca, poza ogólnikowym podniesieniem niedoceny w dostatecznym stopniu argumentów przemawiających za zastosowaniem zasady absorpcji, nie przytoczył żadnych przesłanek przemawiających za przyjęciem, iż kary łączne: 2 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności za pierwszy zbieg przestępstw oraz roku i dwóch miesięcy pozbawienia wolności za trzeci zbieg przestępstw należy uznać za rażąco surowe. Skoro kara łączna pozbawienia wolności wymierzona za trzeci zbieg przestępstw tylko o dwa miesiące jest wyższa od minimalnej, jaką można było orzec za zbiegające się przestępstwa, to już z tej przyczyny nie sposób mówić o jej rażącej surowości. Do takiego stwierdzenia nie jest nawet potrzebna szczegółowa analiza przesłanek decydujących o jej wysokości, które zresztą w sposób wnikliwy i trafny przeanalizował Sąd I instancji i wystarczy w tym miejscu do niej odesłać. W przypadku kary wymierzonej za pierwszy zbieg przestępstw za zastosowaniem zasady asperacji przemawia, co słusznie przyjmuje Sąd I instancji, brak ścisłego związku przedmiotowego pomiędzy przestępstwami podlegającymi łączeniu i charakter przestępstw pozostających w zbiegu, gdyż, co dotyczy obu przypadków, występują przestępstwa – po jednym, przeciwko wymiarowi sprawiedliwości i inne (przeciwko mieniu życia i zdrowiu, zdrowiu społeczeństwa i ochrony przed zjawiskiem narkomanii), a co przeciwstawia się stosowaniu zasady absorpcji. Ponadto nie można tracić z pola widzenia i względów szczególnie prewencyjnych. Przy ocenie zachowania skazanego podczas odbywania kar pozbawienia wolności nie można pomijać tego, iż oprócz przejawów pozytywnych, wykazywanych mocno w postępowaniu odwoławczym, zawiera też elementy negatywne. Nie można zapominać również o wielokrotnej karalności i nieskuteczności stosowanych wcześniej środków probacyjnych właśnie przy skazaniach za przestępstwa pozostające w pierwszym zbiegu, co ma przecież istotny wpływ na formułowanie prognozy kryminologicznej. Zatem owe względy szczególnie prewencyjne, a także cele ogólnie prewencyjne, których nie można pomijać przy wymiarze kary (kar) łącznej (łącznych), jak również charakter związku przedmiotowego w przypadku pierwszego i trzeciego zbiegu przestępstw wskazują jednoznacznie na potrzebę zastosowania zasady asperacji, a nie absorpcji. Dodać należy, iż pomiędzy karami wymierzonymi za przestępstwa pozostające w pierwszym i trzecim zbiegu nie ma znaczących dysproporcji, aby uznać, jak w przypadku drugiego zbiegu, iż wyższa z kar „pochłania inne” i przez jej wykonanie zostaną osiągnięte wszystkie cele kary łącznej orzeczonej za te zbiegi przestępstw.

Wobec powyższego stwierdzić trzeba, iż Sąd I instancji prawidłowo dostrzegł i ocenił wszystkie okoliczności istotne dla wymiaru kar łącznych i ukształtował ich wysokość stosownie do dyrektyw obowiązujących przy orzekaniu w tym przedmiocie.

Nie można podzielić stanowiska skarżącego, a i Sądu I instancji zawartego w uzasadnieniu o tym, iż zbędne jest rozstrzygnięcie zawarte w punkcie IX zaskarżonego wyroku w odniesieniu do grzywny. Stwierdzić trzeba, iż zaskarżony wyrok w tej części (punkcie), jak i w pozostałym zakresie, jest poprawny, natomiast nieprzekonująca jest argumentacja zawarta w części motywacyjnej orzeczenia w odniesieniu do rozstrzygnięcia wydanego na podstawie art. 575§1 k.p.k. i w apelacji obrońcy. Z uzasadnienia wyroku wynika, iż Sąd I instancji omyłkowo, chociaż, jak wykaże to argumentacja Sądu Apelacyjnego, poprawnie odniósł stwierdzenie o utracie mocy także do kary łącznej grzywny orzeczonej w punkcie 15 wyroku Sądu Okręgowego w sprawie II K 93/09. W swoich rozważaniach Sąd Okręgowy, odwołując się do uchwały 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 29 października 2012 r. (sygn. akt I KZP 15/12) opublikowanej w OSNKW 2012/11/111 Biul. SN 2012/10/16-17, nietrafnie podnosi, iż skoro w rozpoznawanej sprawie o wydanie wyroku

łączonego nie dokonywał nowego łączenia kar jednostkowych grzywny, z powodu braku formalnych przesłanek ku temu, to orzeczenie o karze łącznej grzywny zawarte w punkcie 15 wyroku w sprawie II K 93/09 nie mogło utracić mocy, tracąc z pola widzenia najistotniejszą kwestię, a mianowicie to, iż przecież w zaskarżonym wyroku utworzył nowe zbiegi przestępstw i zbieg, który utworzył w sprawie II K 93/09 i dał Sądowi Okręgowemu podstawę do wymierzenia kary łącznej grzywny, przestał istnieć. Zatem, skoro taka nowa sytuacja zaistniała, a więc doszło do powstania nowych zbiegów realnych opisanych w punktach III i V zaskarżonego wyroku, to nie do przyjęcia jest stwierdzenie Sądu I instancji o tym, iż punkt 15 wyroku Sądu Okręgowego, w zakresie kary łącznej grzywny, zachowuje powagę rzeczy osądzonej, bo przecież z chwilą utworzenia nowych zbiegów przestępstw, do których nie weszły oba (razem) przestępstwa z wcześniejszego zbiegu utworzonego w sprawie II K 93/09, wszystkie orzeczenia łączne związane z tym zbiegiem, a więc nie tylko w zakresie kary pozbawienia wolności, ale i grzywny stały się nieaktualne z mocy prawa – właśnie na podstawie art. 575§1 k.p.k., co prawidłowo Sąd Okręgowy stwierdził w punkcie IX zaskarżonego wyroku. Pozostawienie sytuacji prawnej w takiej postaci, w jakiej proponuje Sąd Okręgowy, pozostawałoby w niezgodzie z art. 85 k.k., bowiem skazany miałby do wykonania kary niejako z dwóch różnych zbiegów przestępstw, a więc karę łączną grzywny ze zbiegu przestępstw stwierdzonego w wyroku w sprawie II K 93/09, który stracił swój byt prawny z chwilą wydania kontrolowanego wyroku i dwie kary łączne pozbawienia wolności za nowe zbiegi przestępstw, w skład których weszły przestępstwa pozostające we wcześniejszym zbiegu i inne przestępstwa wskazane w punktach III i V zaskarżonego wyroku. Skoro zatem przestępstwa, które dały podstawę do utworzenia realnego zbiegu przestępstw w wyroku w sprawie II K 93/09 i wymierzenia kary łącznej pozbawienia wolności i grzywny „rozeszły” się do innych nowo utworzonych zbiegów, dających podstawę do orzeczenia nowych kar łącznych, to trzeba przyjąć, iż każde z wcześniejszych orzeczeń łącznych, niezależnie od tego czy z chwilą wydania nowego wyroku łącznego zajdzie potrzeba ich połączenia czy odrębnego wykonania, utraciło moc. Tak więc w takiej sytuacji, kiedy w nowo utworzonych zbiegach przestępstw nie znalazły się razem wszystkie przestępstwa tworzące poprzedni zbieg, stwierdzany w wyroku jednostkowym lub we wcześniejszym wyroku łącznym, to dochodzi do utraty mocy wszystkich poprzednich orzeczeń o łączeniu kar i środków karnych, a nie jedynie tych rozstrzygnięć łącznych, które zostały ujęte w nowym wyroku.

W związku z powyższym nie można zgodzić się ze stanowiskiem Sądu Okręgowego o tym, iż stwierdzenie, iż kara łączna grzywny z punktu 15 wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie w sprawie II K 93/09, chociaż (według tego sądu) zamieszczone w kontrolowanym wyroku omyłkowo, nie rodzi skutków prawnych, a niewątpliwie jest potrzebne, chociażby ze względu na porządkujący charakter wyroku łącznego. Stanowić będzie też wskazówkę dla sądu czy sądów wykonujących wyrok czy wyroki, które orzeczenie należy wykonać odrębnie, co wynika także, chociaż jedynie pośrednio, z rozstrzygnięcia zamieszczonego w punkcie VII zaskarżonego wyroku, wydanego na podstawie art. 576§1 k.p.k.. Tu Sąd Okręgowy omyłkowo w uzasadnieniu wyroku powołał się na §2 tego artykułu. Zatem, mając powyższe na uwadze stwierdzić trzeba, iż skazany będzie miał do wykonania z wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie ze sprawy II K 93/09 dwie kary grzywny orzeczone za przestępstwa z art. 56 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (pkt 12) i z art. 55 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (pkt 14). Zauważy przy tym należy, iż gdyby za inne przestępstwa pozostające w zbiegach z przestępstwami osądzonymi w sprawie II K 93/09 były orzekane również kary grzywny, to Sąd I instancji takie kary łączne w punktach III i V by orzekł, co przemawia również za stanowiskiem Sądu odwoławczego zaprezentowanym wyżej, a skoro kary tego rodzaju nie były wymierzane za te inne przestępstwa, to kary grzywny wymierzone w sprawie II K 93/09 będą podlegać odrębnemu wykonaniu.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art. 437§1 k.p.k. orzekł jak w sentencji.

Z uwagi na sytuację materialną skazanego i zgodnie z wnioskiem obrońcy Sąd Apelacyjny zwolnił skazanego od wydatków za postępowanie odwoławcze. Wniosek o zwolnienie od opłaty był bezprzedmiotowy, jako że brak jest podstawy prawnej do wymierzenia opłaty od kar wymierzanych w wyroku łącznym.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd Apelacyjny rozstrzygnął na mocy art. 29 ust. 2 Ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze w zw. z § 14 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu – Dz. U. nr 163, poz. 1348 ze zm..